

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2551 ได้โฟกัสไปที่ความปลอดภัยของโลหิตที่จะให้แก่ผู้ป่วย จึงมีบทบรรณาธิการเรื่อง **โลหิตที่ปลอดภัย** เขียนโดย รองศาสตราจารย์ยุพา เอื้อวิจิตรอรุณ ได้ครอบคลุมวิธีการที่จะทำให้ได้โลหิตที่ปลอดภัย ซึ่งต้องเริ่มต้นจาก การคัดเลือกผู้บริจาคจากประชากรในกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อต่ำ เป็นเบื้องต้น จากนั้นจึงเป็นการให้ความสำคัญในการเลือกชนิดของการตรวจกรองโลหิต ซึ่งมีสถานะทางเศรษฐกิจในภาพรวมของแต่ละประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายระดับชาติ หรือใช้เป็นมาตรฐานของประเทศ

บทความพิเศษเรื่อง **การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีในโลหิตบริจาค** โดยคุณวิไล เฉลิมจันทร์ และคณะ ได้กล่าวถึงการตรวจกรองการติดเชื้อเอชไอวีอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และรวมถึงกลวิธีการตรวจชนิดต่างๆ การเลือกวิธีที่มีความไวสูงและการควบคุมให้การตรวจมีความถูกต้อง นอกจากนี้ ยังได้ทบทวนถึงเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ตรวจทั้งแอนติเจนและแอนติบอดี รวมทั้งเทคนิคใหม่คือ nucleic acid test ซึ่งปัจจุบันนี้ได้ใช้กันอย่างแพร่หลาย ในหลายๆ ประเทศ

นิพนธ์ต้นฉบับมีอยู่ 2 เรื่องคือ **ความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี ตับอักเสบบี และซี ในผู้บริจาคโลหิตครั้งแรกของโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดตาก ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548** โดยรองศาสตราจารย์ยุพา เอื้อวิจิตรอรุณ และคณะ เป็นรายงานการวิจัยความชุกของการติดเชื้อชนิดต่างๆ ที่ถ่ายทอดได้ทางโลหิตในกลุ่มผู้บริจาคโลหิตของจังหวัดตาก ในระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 ซึ่งพบว่าอัตราการติดเชื้อในผู้บริจาคหญิงต่ำกว่าชาย และยังแสดงว่าโรคติดเชื้อเอชไอวี ไวรัสตับอักเสบบีและซี ยังเป็นปัญหาในประชากรไทยอยู่ การให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมี และต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการติดเชื้อเพิ่ม ในงานธนาคารเลือด นอกจากการตรวจที่มีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการจัดการข้อมูลที่สามารถป้องกันการ

บริจาคซ้ำในกรณีที่ผู้รับเคยตรวจพบการติดเชื้อมาก่อนเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็น เรื่องที่สองคือเรื่อง **การศึกษาระดับโปรตีนในซีรัมของผู้บริจาคพลาสมา** โดยคุณศิริพร ณ ถลาง และคณะ เพื่อให้มั่นใจว่าการบริจาคพลาสมาในระยะยาว ด้วยวิธี plasmapheresis นั้นปลอดภัย ไม่มีผลกระทบต่อระดับโปรตีนในซีรัมมากนัก และร่างกายสามารถปรับให้ระดับของซีรัมโปรตีนกลับคืนสู่ระดับปกติเดิมได้ โดยอาศัยการรับประทานอาหารที่มีโปรตีนสูงทดแทนบทความพื้นวิชา เรื่อง **Red cell antigens as functional**

molecules and Autoimmune hemolytic anemia (AIHA) โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริยานถ วงศ์จันทร์ ได้ทบทวนถึงหน้าที่สำคัญๆ ของแอนติเจนของหมู่โลหิตต่อความแข็งแรงของผิวเม็ดโลหิตแดงและระบบต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งอาจทำให้เกิดภาวะผิดปกติต่างๆ ได้แก่ autoimmune hemolytic anemia (AIHA) ตลอดจนจนถึงหน้าที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพลีเมนต์ และการทำหน้าที่เป็น adhesion receptors เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ทบทวนภาวะ AIHA อย่างครอบคลุม โดยเน้นการตรวจทางห้องปฏิบัติการและการจัดหาโลหิตให้แก่ผู้ป่วย ซึ่งมักจะมีปัญหา จึงต้องมีแนวทางในการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของธนาคารเลือด

ย่อวารสารเรื่อง **Production of soluble recombinant proteins with Kell, Duffy and Lutheran blood group antigen activity, and their use in screening human sera for Kell, Duffy and Lutheran antibodies** โดยคุณอุดม ตั้งต้อย เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เป็นการนำเทคนิคใหม่โดยสร้าง soluble recombinant proteins ของหมู่โลหิตชนิดต่างๆ มาใช้เป็นแอนติเจนแทนเม็ดโลหิตแดง ในการ identify ชนิดของแอนติบอดี ซึ่งใช้ตรวจหาชนิดแอนติบอดีที่มีหลายชนิดรวมกันได้ง่ายกว่าใช้เม็ดโลหิตแดงเป็นแอนติเจน

พิมล เชี่ยวศิลป์

บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยา และ เวชศาสตร์บริการโลหิตเล่มนี้เป็นฉบับแรกของกองบรรณาธิการชุดใหม่ โดยคณะกรรมการบริหารสมาคมชุดที่เพิ่งได้รับเลือกตั้งมานี้ มีวิสัยทัศน์ที่จะยกระดับโลหิตวิทยาในประเทศไทยสู่ระดับสากล อนุกรรมการฝ่ายวารสารจึงได้มีดำริในการเปลี่ยนแปลงเบื้องต้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสมาคม ดังนี้

1. เปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษของวารสารเป็น 'Journal of Hematology and Transfusion Medicine' เพื่อให้แปลตรงตัวจากชื่อภาษาไทย คือ วารสารโลหิตวิทยา และ เวชศาสตร์บริการโลหิต โดยทางกองบรรณาธิการได้ตรวจสอบแล้วไม่พบวารสารต่างประเทศที่มีชื่อซ้ำกับชื่อนี้และอยู่ใน Index Medicus

2. เปลี่ยนรูปเล่มให้เป็นขนาด A4 ซึ่งเป็นขนาดมาตรฐานของวารสารระดับนานาชาติในปัจจุบัน นอกจากนี้ทำให้วารสารบางลงเล็กน้อย และ ไม่ต้องทิ้งกระดาษในการพิมพ์

3. ในฉบับต่อไปจะมีการเปลี่ยนรูปแบบปกเพื่อเพิ่มสวยงามและความน่าอ่านให้มากยิ่งขึ้น โดยขณะนี้ยังอยู่ในกระบวนการตกลงปรึกษากันหรือร่วมกับกรรมการฝ่ายเวชศาสตร์บริการโลหิตเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

นอกจากนี้ จากการศึกษาประเทศไทยได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพในการจัดงานประชุม World Congress of International Society of Hematology (ISH2008) ครั้งที่ 32 ที่กรุงเทพฯ ในวันที่ 19-22 ตุลาคม 2551 นี้ ทางกรรมการจัดงานประชุมได้มีมติให้จัดพิมพ์บทความย่อของงานวิจัยและ symposium ที่นำเสนอในงานประชุมนี้ในวารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิตฉบับ supplement ด้วย ซึ่งน่าจะช่วยส่งเสริมให้วารสารของเราเริ่มมีความเป็นสากลมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม หัวใจสำคัญของคุณภาพของวารสาร คือ คุณค่าของผลงานของสมาชิกทุกท่านที่ส่งมาตีพิมพ์ ทางกอง

บรรณาธิการจึงใคร่ขอใช้โอกาสนี้เชิญชวนทุกท่านให้ช่วยกรุณาส่งผลงานที่น่าสนใจมายังวารสารเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่หมู่สมาชิก และ ช่วยพัฒนาวารสารของพวกเราทุกคนให้ก้าวไปข้างหน้ายิ่งขึ้นไป

ภายในเล่มนี้มีบทความที่น่าสนใจหลายเรื่อง ตั้งแต่การใช้ Targeted therapy ในโรค Multiple myeloma ได้แก่เรื่อง **Bortezomib plus dexamethasone as the induction therapy in newly diagnosed multiple myeloma patients: a phase II study in Thai patients** โดย ผศ. นพ. รัญญูพงษ์ ณ นคร และคณะ เป็นรายงานแรกที่ใช้ Bortezomib ในผู้ป่วยไทยพบว่าได้ผลดีมาก และมี บทบรรณาธิการเกี่ยวเนื่องกับบทความนี้ คือ **Treatment of Multiple Myeloma: From bench-to bedside** ที่ได้รับความกรุณาจาก รศ. นพ. วีรศักดิ์ นาวารวงศ์ ซึ่งเป็นประธาน Thai Myeloma Study Group ขณะที่ย่อวารสารของ อ. นพ. นภชาญ เอื้อประเสริฐ เกี่ยวกับการใช้ Thalidomide ในผู้ป่วย Myeloma หลังปลูกถ่ายไขกระดูกพบว่าได้ผลดีกว่าการปลูกถ่ายครั้งที่ 2

นอกจากนี้ยังมีบทความพิเศษที่น่าสนใจอีก 2 เรื่อง ได้แก่ **Understanding the genetic basis of inherited bone marrow failure syndromes** ของ อ. ชาญชัย ไตรวารี และเรื่อง **มะเร็งต่อมน้ำเหลืองในหญิงตั้งครรภ์** โดย อ. กานติษฐ์ ประยงค์รัตน์ ซึ่งอาจารย์ทั้ง 2 ท่านได้สรุปรวบรวมความก้าวหน้าใหม่ๆ ของ 2 เรื่องนี้เพื่อนำเสนอได้เป็นอย่างดี

พลภัทร โรจนนครินทร์

บรรณาธิการ